

لێدوانه‌کانی سه‌رۆکی هه‌رێم گه‌مه‌کان به‌ره و کۆتایی ده‌بات ... دئزارحه‌سه‌ن

پرسی که‌رکوک وه‌ک دۆخیکێ سیاسی، هه‌لگری به‌رفراوانترین لۆژیکێ کێشه‌کێشم بووه له نێوه‌نده سیاسی و سه‌ربازیه‌کانی عێراق و کوردستان له‌لایه‌ک و ولاتانی ناوچه‌کەش له‌لایه‌کی دیکه‌وه . ره‌هه‌نده پراکماتیکیه‌کانی ئه‌و پرسه‌ش هه‌میشه مایه‌ی سه‌ره‌ئیشه‌و گرفت بووه بۆ بزوتنه‌وه‌ی رزگاربخواری کورد . به‌ درێژایی ئه‌و رێگایه‌ش سه‌رکردایه‌تی سیاسی کوردستان جگه له مامه‌له‌یه‌کی دیبلۆماسیانه‌ی روت له‌گه‌ڵ واقیعی کێشه‌که نه‌یتوانیوه بارودۆخی ئاریشه‌که جیاواز له ره‌هه‌ندیکی نه‌ته‌وه‌ییانه‌ی وابه‌سته به چاره‌سه‌ریکی عێراقچیان هه‌لاویژد بکات . ئه‌مرۆکه‌ش چوار ساڵ به‌سه‌ر داگیرکردنی عێراق تێده‌په‌رپێت و کلتوری توندو تیژی و به‌عسیش له‌و شارهدا له ئه‌وجی په‌ره‌سه‌نددایه ، سه‌رباری بوونی ده‌ستوریکی هه‌میشه‌یش بۆ چاره‌سه‌ری کێشه‌ی که‌رکوک و ناوچه ته‌عریبکراوه‌کان . ماوه‌ی دوو ساڵه به‌ شیوازی جو‌را و جو‌ره‌وه پارت و گروپه شو‌قینیه‌کانی ناو عێراق و ولاتانی دراوسێمان به تاییه‌تی ده‌وله‌تی تورکیا که هه‌میشه یاریه‌کی چاره‌نوس سازانه له‌گه‌ڵ شاری که‌رکوک و مه‌وقیعی ده‌سه‌لاتاریه‌تی هه‌ریمی کوردستان ده‌کات میکانیزمی چاره‌سه‌رکردن و ئالۆزیه‌کانی که‌رکوک خستۆته مه‌ترسیه‌وه . لێدوانه‌کانی سه‌رۆکی هه‌ریمیش سه‌باره‌ت به لۆژیکێ سیاسیانه‌ی لێپرسراوانی تورکیا له جیگای خۆیدایه ، ئه‌گه‌ر بوار بره‌خسینیت بۆ زمانیکێ نیو نه‌ته‌وه‌ییانه‌وه که دوا‌جار مه‌ودای گفتوگۆکان به‌رفراوانتر بکات له‌گه‌ڵ تورکیادا . هه‌رچه‌نده ده‌وله‌تی تورکیا بۆ روو به‌روبوونه‌ی هه‌ر لێدوان و باس و خواسیکی کاربه‌ده‌ستانی هه‌ریمی کوردستان به هه‌ره‌شه و له شکرکێشی سوپایی وه‌لام دراونه‌ته‌وه ، وه‌ک چۆن له باره‌ی لێدوانه‌کانی ئه‌م چه‌ند رۆژه‌ی سه‌رۆکی هه‌ریمدا ده‌ریخست که تورکیا هیشتا له گۆره‌پانی هیزه‌وه مامه‌له له‌گه‌ڵ نه‌یاره‌کانیدا ده‌کات .

پێده‌چیت ئاماژه سیاسی و دیبلۆماسیه‌کانی ئه‌م جاره‌ی سه‌رۆکایه‌تی هه‌ریمی کوردستان گه‌مه‌یه‌کی تێپه‌ریوی کاتی نه‌بیت و به‌لکو فراوانکردنی گۆره‌پانی یاریه‌که‌ بێت له عێرقه‌وه بۆ مه‌حافیلی نیونه‌ته‌وه‌یه‌وه . گریمانه زۆرن بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و ئه‌گه‌رانه راست ده‌ربچن . ره‌نگه ئه‌مه رێگایه‌کی دیکه‌ی کورد و ئه‌مریکایه‌کان بێت بۆ چاره‌سه‌رکردنی بارودۆخی شاری که‌رکوک له‌م کێشه و گرفتانه‌ی که ئیستا تێیکه‌وتوه . وه‌ک زانراوه به‌رژه‌وه‌ندیه‌کانی تورکیا له که‌رکوک جگه له دوورخستنه‌وه‌ی کورده‌کان له‌م شاره و نزیکردنه‌وه و زۆرتکردنی نفوزی تورکمانه‌کان له‌م شارهدا نه‌بیت ، ده‌وله‌تی تورکیا هیچ ئامانجیکێ دیکه ناپیکیت هه‌ر ئه‌وه‌شه وایکردوه که تورکیا به گومانه‌وه سه‌یری گوتار و هه‌لس و که‌وته‌کانی کورد بکات له ناوچه‌که‌دا . وه‌ک راگه‌یاننده‌کانیش بلایانکرده‌وه سه‌رۆکی هه‌ریم ، جگه له خیتابیکێ دیبلۆماسیانه‌ی گشتگیر بۆ مه‌سه‌له‌کان ، وتاره‌کانی هیچ خۆینده‌وه‌یه‌کی نا ته‌ندروستانه‌ی دیکه هه‌لناگریت . کاتیکیش کاربه‌ده‌ستانی تورک گومان ده‌خه‌نه سه‌ر وته‌کانی و خۆینده‌وه‌ی جیا جیای بۆ ده‌که‌ن ، ئه‌و کاته گوتاره سیاسییه‌کان به ئاقاریکی دیکه داده‌پروات که خۆشمان بینیمان چۆن ده‌وله‌تی تورکیا که‌وته‌وه هه‌مان به‌رداشه‌وه ، ئه‌میش به کار هیئانی هه‌ره‌شه‌ی سه‌ربازی و هیزه دژ به هه‌ریمی کوردستان . هه‌له‌به‌ته رۆگه‌ی ئه‌و پرسه‌ش ئه‌م جاره که‌وتۆته واری حه‌سمه‌وه یان گه‌مه‌که قوڵتر ده‌بیت و تورکیا هه‌له سه‌ربازی و سیاسیه‌کانی له ناوچه‌که‌دا ده‌خاته خانه‌ی پراکتیکه‌وه یان تۆپی یاریه‌که ده‌که‌وتیه‌وه ده‌ست سه‌رکردایه‌تی سیاسی کوردستانه‌وه . به هه‌ردوو بار به‌لای منه‌وه بۆ ره‌وشی سیاسی هه‌ریمی کوردستان یاریه‌کی جوان ده‌رده‌چیت . ده‌ست تێوه‌ردانی تورکیا له کارووباری هه‌ریمی کوردستان و عێراق له یه‌که‌م ساتیدا پرۆتستۆ ده‌کریت له‌لایه‌ن ئه‌مریکا و ولاتانی دنیاوه ، گه‌ر واش نه‌کات ئه‌و کاته سه‌نگی سیاسی تورکیا له‌سه‌ر ده‌ست تێوردانی شاری که‌رکوک که‌مه‌به‌یته‌وه . ره‌نگه ئه‌و

www.kurdistan.net.org

13-4-2007 0:38 بەکاتی ناوەندی ئەوروپا

گەمەیه یارمەتی سەرکردایەتی سیاسی کوردستانیش بەدات مافی فیتۆ بۆ یەکلەکردنەوهی چارەنووسی کەرکوک و ناوچه تەعریبکراوەکان وەرگریت..

تیببینی: ئەو بابەتە لە ژمارە 181 گۆشە " دەنگی " رۆژنامە ی کوردستان راپۆرت بۆلاوکراوەتەوه